

SIKKERHETS DATABLAD

EDDIKSYRE 60% TEKN

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	14.10.2015
Revisjonsdato	24.04.2019

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	EDDIKSYRE 60% TEKN
REACH reg. nr.	01-2119475328-30-xxxx
CAS-nr.	64-19-7
EC-nr.	200-580-7
Indeksnr.	607-002-00-6

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliet bruksområde	pH-regulerende middel (acid).
-------------------------	-------------------------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn	PERMAKEM AS
Besøksadresse	Brobekkveien 84
Postadresse	Brobekkveien 84
Postnr.	0582
Poststed	OSLO
Land	Norway
Telefon	67979600
E-post	office@permakem.no
Hjemmeside	www.permakem.no
Org. nr.	NO963279396MVA

Kontaktperson	Øyvind Bergheim - Mobil 940 03 330 Oyvind@Permakem.no
---------------	--

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314
---	---------------------

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Eddiksyre ...% 60 %
---------------------------------	---------------------

Varselord	Fare
-----------	------

Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
---------------	---

Sikkerhetssetninger	P260 Ikke innånd damp. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
---------------------	--

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.
------------	--

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Eddiksyre ...%	CAS-nr.: 64-19-7 EC-nr.: 200-580-7 Indeksnr.: 607-002-00-6	Flam. Liq. 3;H226 Skin Corr. 1A;H314 Note: B	60 %	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Øyenskade krever tidlig iverksatt og langvarig skylling som fortsettes hos øyelege/sykehus. Gir etseskader. Behandles som forgiftning med uorganisk syre. Ved inhalasjon av høye konsentrasjoner er det risiko for utvikling av lungeødem
----------	---

	etter latensperiode.
Innånding	Flytt til frisk luft. Skyll munn, svelg og nese med vann. Kontakt lege.
Hudkontakt	Skyll straks med mye vann, ved behov også innefor klærne. Ta av tilsølte klær. Etseskade skal behandles av lege.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Søk omgående legehjelp. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Oppsøk lege omgående.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt. Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap. Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Innånding virker etsende på de øvre luftveiene. Gir svie i nese, munn og svelg, samt nysing, hoste, åndedrettsbesvær og brystmerter. Produktet avgir damp fra organiske løsemidler, som kan gi døsigheit og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer.
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Annen informasjon Fjern den skadede fra eksponering. Hold pasienten varm og i ro. Ved bevisstløshet, plasser pasienten i stabilt sideleie og søk lege. Ved hjertestans: Hjertekompresjon. Ved åndedrettsstans: Gi kunstig åndedrett. Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.
Annen informasjon	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Egnede slökkingsmidler	Pulver, CO2, vanntåke eller skum.
Uegnede slökkingsmidler	Rettet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Oppvarming vil forårsake trykkstigning i emballasjen med fare for at den skal sprenges.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan utvikle helseskadelige røygasser med karbonmonoksid ved brann.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk
-----------------------	--

vernedrakt. Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft. Slukningsvann som har vært i kontakt med produktet, kan være etsende.

Annen informasjon

Beholdere i nærheten av brann flyttes eller kjøles med vann. Vurder nødvendigheten av å isolere evt. evakuere området i henhold til lokale redningsplan.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Anvend gummihansker, briller/ansiktsskjerm, kjeledress og åndedrettsbeskyttelse.

Verneutstyr

Bruk personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8.

For innsatspersonell

Bruk personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8. Ved brann benyttes røykdykkerutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Spill fjernes øyeblikkelig. Tas opp med absorberende materiale som f.eks. tørr sand eller brent kieselgur og samles opp. Små rester kan nøytraliseres og spyles vekk med store mengder vann. Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann. Kontakt myndighetene i forbindelse med forurensning av jord og vannmiljø samt ved utslipp til kloakkavløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding

Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende, ikke brennbart materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Forsiktig! Etsende. Skyll med vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

Ytterligere informasjon

Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Arbeidet skal foregå under effektiv prosessventilasjon (for eksempel med punktavsug). Rennende vann og øyeglass må være tilgjengelige. Nøddusj må være tilgjengelig. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt. Se punkt 8 for informasjon om personbeskyttelse.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Lagres kjølig, beskyttet fra sollys og ventilert i godkjent emballasje. Oppbevaring må skje i samsvar med gjeldende lov om brannfarlige varer. Gulv eller underlag må være av syrefast materiale. Oppbevares adskilt fra stoffer den kan reagere med.

Forhold som skal unngås

Etsende. Reagerer kraftig med sterke oksydasjonsmidler. Angriper de fleste metaller, tre, tekstiler, vanlige bygningsmaterialer og betong.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger

Tom, ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

Spesielle bruksområder

Kjemisk/teknisk bruk. pH-regulerende middel (acid). Intermediate for mat eller kosmetikk. Ytterligere informasjon om bruksområder er tilgjengelige hos importør/produsent.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Eddiksyre ...%	CAS-nr.: 64-19-7	8 timers grenseverdi: 25 mg/m ³ , E 8 timers grenseverdi: 10 ppm, E	Norm år: 2016

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Instruksjon om tiltak for å hindre eksponering

Unngå direkte kontakt. Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug ved håndtering som fører til støv, røyk, damp eller tåke. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr

Beskrivelse: Vernebriller med sideskjold.
Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Egnede materialer

Butylgummi. PVC

Gjennomtrengningstid

Verdi: > 8 time(r)

Tykkelsen av hanskemateriale

Verdi: 0,5 mm

Hudvern

Hudbeskyttelse, kommentar

Klær/støvler av motstandsdyktig materiale.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved

Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes.

Anbefalt åndedrettsvern	Masketype: Halv- eller helmaske Filterapparater, type: A. E. Referanser til relevante standarder: Åndedrettsvern skal samsvare med en av følgende standarder: EN 136/140/145.
-------------------------	---

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt.
--------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Farge	Klar fargeløs.
Lukt	Stikkende lukt.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: 16,64 °C
Frysepunkt	Verdi: 16,64 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: < 117,9 °C
Flammepunkt	Verdi: > 61 °C
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	Verdi: 4 vol%
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	Verdi: 17 vol%
Damptrykk	Verdi: 20,79 hPa Temperatur: 25 °C
Relativ tetthet	Verdi: 1,058 Temperatur: 20 °C
Løselighetsbeskrivelse	Vann.
Løselighet i vann	Fullstendig blandbar.
Selvantennelsestemperatur	Verdi: 463 °C
Viskositet	Verdi: 1,056 mPa.s Temperatur: 25 °C

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon. Log/Pow: -0,31 Molmasse: 60,05 g/mol
-------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Kan være etsende for metaller. Reaksjoner med uedle metaller gjennom utvikling
-------------	--

av hydrogen.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Produktet er stabilt under normale forhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Følgende gjelder for 100% vare, og i svakere grad for fortynnet syre. Reagerer med vann under noe varmeutvikling. Reagerer med en rekke metaller under utvikling av hydrogengass som kan danne eksplosiv blanding med luft. Reagerer eksplosivt med oksyderende stoffer som f.eks. Salpetersyre, peroksyder, nitrater, krom(III)oksyd og permanganater.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå oppvarming og kontakt med antenneskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Metaller.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Karbonmonoksid og karbondioksid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LD50
Eksponeringsvei: Oral
Verdi: 3310 mg/kg
Art: rotte

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LC50
Eksponeringsvei: Innånding.
Varighet: 4 t
Verdi: > 16000 ppm
Art: rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt.

Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene.
Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.

Generell luftveis- eller hudsensibilisering	Kan gi overfølsomhet ved innånding. Symptomene er forkjølelse, nysing, åndedrettsbesvær og neslefeber. I løpet av 24-36 timer kan den skadede utvikle alvorlig åndenød og lungeødem.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Kjønnsцелеmutagenitet, menneskelig erfaring	Ikke forandelig.
Kreftfremkallende egenskaper, menneskelig erfaring	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjonstoksisitet, menneskelig erfaring	Produktet er ikke kjent for å redusere fruktbarhet eller gi skade på foster.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Kan gi svie i nese og svelg, hoste, åndenød og ved høye konsentrasjoner også risiko for oppsvulming av strupehode og lungeskade. Bortsett fra etseskader på tennene er virkningene av høye konsentrasjoner i lufta lite kjent, men forekomstene av bronkitt synes å øke.
I tilfelle hudkontakt	Forårsaker etseskader med svie, rødme, blærer og sår. Langvarig kontakt kan gi eksem.
I tilfelle innånding	Kan gi svie i nese og svelg, hoste, åndenød og ved høye konsentrasjoner også risiko for oppsvulming av strupehode og lungeskade. Bortsett fra etseskader på tennene er virkningene av høye konsentrasjoner i lufta lite kjent, men forekomstene av bronkitt synes å øke.
I tilfelle øyekontakt	Sprut i øynene gir sterk svie, tåreflod og oppsvulmede øyelokk. Senere kan alvorlig etseskade oppstå. Risiko for bestående synsskade.
Kommentarer	Dampene virker etsende på øyne og luftveiene. Konsentrasjoner av syredamp i luft lavere enn 10 ppm vil sjelden være irriterende. Ved langvarig påvirkning av syredamper er det påvist etseskader på tenner. STOT - enkelteksponering: unngå gjentatt eksponering. Fare for kroniske effekter

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Testresultatene er villedende på grunn av etsende effekt, og er ikke et tegn på toksisitet. Fisk: <i>Oncorhynchus mykiss</i> : 96 timer LC50 >300,82 mg/l <i>Daphnia</i> : <i>Daphnia magna</i> : 48 timer EC50 >300,82 mg/l Alge: <i>Skeletonema costatum</i> : 72 timer EC50 >300,82 mg/l
---------------	--

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Lett biologisk nedbrytbar.
--	----------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial Ingen akkumulerende effekt. Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann: -0,17.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Lett løselig i vann og kan forsure vannmiljøet.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT.

vPvB vurderingsresultat Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Virker forsurende på miljøet. Må ikke tømmes eller deponeres på steder der grunnvannet kan påvirkes. Må ikke tømmes i kloakk eller annet vannavløp.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallskode EAL EAL: 16 03 05 organisk avfall som inneholder farlige stoffer
EAL: 15 02 02 absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer

Avfallskode EAL Avfallskode EAL: 160305 organisk avfall som inneholder farlige stoffer
Klassifisert som farlig avfall: Ja

Avfallskode EAL: 150202 absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer
Klassifisert som farlig avfall: Ja

Annen informasjon Sendes godkjent destruksjonsanlegg. Mindre spill fortynnes med store mengder vann. Tom, ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN 2790

IMDG 2790

ICAO/IATA 2790

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR/RID/ADN EDDIKSYRELØSNING

IMDG ACETIC ACID SOLUTION

ICAO/IATA ACETIC ACID SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN 8

IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

Kommentarer Se seksjon 12 i dette sikkerhetsdatablad.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

ADR/RID Annen informasjon

Farenr.	80
---------	----

IMDG Annen informasjon

EmS	F-A, S-B
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Regelverkoversikt 2019:</p> <p>Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften). Sist endret 24.09.2018.</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 20. desember 2018.</p> <p>Avfallsforskriften. Sist endret 20. desember 2018.</p> <p>Prioritetsliste/Godkjenningsliste.</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>ADR/RID 2019 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods.</p>
Deklarasjonsnr.	30048, 30050, 32755, 32756

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens
-------------------------------	--

egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

Eksposeringsscenarier for blandingen

Ja

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H226 Brannfarlig væske og damp.

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Skin Corr. 1B; H314;

Ytterligere informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, Norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

Versjon

2